

הוראה מרחוק היא המאפיין הייחודי של האו"פ, והמאמצים לשפר ולשכלל אותה נמשכים כל העת. גם השנה פתחנו תוכניות לימודים חדשות והגדלנו את מבחר מסלולי הלימוד ואת מגוון הקורסים לתואר ראשון ולתואר שני. הרחבנו ועדכנו גם את מגוון אפיקי המעבר, המאפשרים – בצורה מובנית ומוסכמת – ללמוד קבוצת קורסים באוניברסיטה הפתוחה ולהמשיך בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה אחרת בישראל. כמו כן המשכנו בהרחבת נגישותה של האו"פ לציבור דוברי הערבית.

תוכניות לימודים, חטיבות וצירופים שאושרו בוועדה האקדמית

- תוכנית לתואר שני בהיסטוריה
- תוכנית לימודים לתואר בוגר בפילוסופיה, כלכלה ומדעי המדינה
- תוכנית לימודים לתואר בוגר בעבודה סוציאלית
- תוכנית לימודים לתואר בוגר במדעי החברה בהדגשת יחסים בין-לאומיים
- תוכנית לימודים לתואר בוגר במדעי החברה בהדגשת תקשורת
- תוכנית לימודים לתואר בוגר במדעי המדינה ויחסים בין-לאומיים
- תוכנית לימודים לתואר בוגר בניהול עם חטיבה ביחסים בין-לאומיים
- תוכנית לימודים לתואר בוגר בכלכלה עם חטיבה ביחסים בין-לאומיים
- תוכנית לימודים לתואר בוגר בכלכלה עם חטיבה בקולנוע
- תוכנית לימודים לתואר בוגר בניהול עם חטיבה בקולנוע

תוכניות לימודים שאושרו במועצה להשכלה גבוהה

- תוכנית לימודים לתואר בוגר בפילוסופיה במתכונת דו-חוגית
 - תוכנית לימודים לתואר בוגר בתקשורת במתכונת דו-חוגית
 - תוכנית לימודים לתואר בוגר בהיסטוריה של המזרח התיכון ותרבויותיו במתכונת דו-חוגית
- כמו כן אישרה המל"ג לרשום סטודנטים לשתי תוכניות נוספות, שפיתוחן טרם הושלם והן עדיין אינן מוצעות להוראה:
- תוכנית לימודים לתואר "בוגר במדעים" (B.Sc.) בפיזיקה במתכונת דו-חוגית
 - תוכנית לימודים לתואר בוגר במדעי הקוגניציה במתכונת דו-חוגית

קורסים חדשים שהוצעו להוראה

קורסים לתואר שני

המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת
שווין ואישווין – מבט פילוסופי

החטיבה למדעי המחשב

סמינר: אלגוריתמים מקוונים

קורסים לתואר ראשון

המחלקה לספרות, ללשון ולאמנויות
ז'אנרים של המותחן בקולנוע
המוסיקה של יוהן סבסטיאן באך (משוכתב ומורחב)

המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ומדעי היהדות

שווין ואישווין – מבט פילוסופי
הכשרה מעשית בהוראת תושב"ע ומחשבת ישראל
מתודולוגיה של הוראת ההיסטוריה

המחלקה למדעי הטבע והחיים

תורת הקוונטים ב – קשר כימי
כימיה כללית ב
מעבדה בכימיה איאורגנית

החטיבה למדעי המחשב

אנליזה נומרית (במקום "חישוב נומרי")
חישוביות ביולוגית
סדנה במערכות הפעלה
סדנה בתקשורת מחשבים

המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה

ניורופסיכולוגיה קוגניטיבית
דידקטיקה של הוראת מדעי החברה

המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת

משטרים דמוקרטיים
דיקטטורות במאה העשרים
הכשרה מעשית בהוראת האזרחות (פרקטיקום)
אזרחות: תיאוריה ופוליטיקה
ספורט וחברה

המחלקה לניהול ולכלכלה

מערכות ייצור משולבות מחשב (במתכנת רגילה)
חשיבה אסטרטגית – תורת המשחקים ושימושיה בכלכלה
ובניהול
שיטות אופטימיזציה לא ליניארית
מבוא למשפט ויסודות המשפט (במתכנת רגילה)

החלטות ועדת ההוראה

לימודים ברצף: כדי לאפשר ללמוד ברצף הוחלט לאפשר לסטודנטים להירשם וללמוד קורס מותנה עוד בטרם קיבלו נקודות זכות בקורס המתנה. זאת, בתנאי שלפני הרשמתם הגישו 50 אחוזים מהמטלות בקורס המתנה.

פרסום פסקי דין של ועדת משמעת: כדי להגביר את השקיפות תוך שמירת הפרטיות הונחתה ועדת משמעת לפרסם את החלטותיה ללא ציון שם הסטודנט. הפרסום יהיה על לוחות מודעות במכללות ובקמפוסים, על לוחות המודעות במרכזי בחינה ביום הבחינה, וכן בהודעות הרצות בשאילת"א.

היתר שימוש במילונים בבחינת גמר לסטודנטים עולים חדשים: סטודנטים עולים חדשים (עד חמש שנים מעלייתם ארצה או שלמדו בתיכון בארץ אחרת) יורשו להשתמש במילון בשעת בחינה ותינתן להם תוספת זמן של 30 דקות, על פי בקשתם. בכך התייתר הצורך באישור מיוחד של מרפ"ד ההוראה.

פרסום שמות מנחים לסטודנטים המתעניינים: בתקופות ההרשמה בעבר לא נמסרו לסטודנטים שיבוציהם של מנחים לקבוצות, כדי למנוע מעבר מקבוצה לקבוצה. הוחלט לאפשר את מסירת המידע הזה במוקד הפניות, תוך סיוג התשובה בכך שעלולים לחול שינויים ברגע האחרון. החלטה זו כבר מתבצעת.

בניית ארכיון עבודות סמינריוניות: הוחלט להקים באוניברסיטה הפתוחה מאגר עבודות סמינריוניות דיגיטלי שיכלול את העבודות מכל המחלקות האקדמיות. כל סטודנט יידרש להגיש – לצד העותק המודפס של עבודתו – גם עותק דיגיטלי, שיוגדר במערכת על פי שם הסטודנט, נושא העבודה ומילות מפתח. במאגר הדיגיטלי יקוטלגו העבודות על פי מחלקות, ומרכזי ההוראה יוכלו לאתר עבודות ולבדוק אם הוגשו עבודות זהות בקורסים שונים.

שינוי מבנה שנת הלימודים

הוחלט לשנות את מבנה שנת הלימודים החל מתשס"ט. תכנון משכי סמסטר הסתיו וסמסטר האביב ייעשה כך שסמסטר הקיץ לא יימשך אל תוך תקופת החגים וכן שתהיה חופשה של שבועיים בין סמסטר האביב לסמסטר הקיץ.

כללים לשימוש בחומר עזר בבחינות

לאור קשיים שהתעוררו בדיוני ועדת משמעת לגבי עברות משמעת הנובעות משימוש לא תקין של נבחנים בחומרי

עזר, נבדק הנושא לעומקו ונקבעו כללים ברורים להוראות השימוש בחומרי עזר. הכללים החדשים כבר מיושמים.

יישום דוח הוועדה לבדיקת ההוראה

הוועדה לבדיקת ההוראה באוניברסיטה הפתוחה הגישה את המלצותיה בספטמבר 2007. השנה יושמו כמה מן ההמלצות: גיבוש דרכים להגברת מעורבות הסגל האקדמי הבכיר בהוראה באמצעות קביעת אחראי אקדמי לכל קורס וסימון סטודנטים חדשים בקבוצות הלימוד ברשומות על מנת שיקבלו תשומת לב במיוחד. כמו כן הוכן מסמך המגדיר את תפקידיהם של ראש מחלקה ושל אחראי אקדמי על קורס.

הערכת מרכזי ההוראה

הליך הערכת מרכזי ההוראה, שלא התקיים בשנים האחרונות במרבית המחלקות האקדמיות, חודש השנה ומונף: גובשו קריטריונים להערכה ולקידום והוכן טופס מתאים. הטופס כולל הערכה עצמית של מרכזי ההוראה בקטגוריות ובשאלות מובנות, ומוקצה בו מקום למלל חופשי. המידע המינהלי לגבי פעילות מרכזי ההוראה מתקבל ממערכת ממוחשבת שפותחה באוניברסיטה הפתוחה במיוחד לשם כך, והוא כולל נתונים על מגוון פעילויות (כגון ביקורים במפגשי הנחיה, הפקת שאלוני בחינה ובדיקת בחינות). בהמשך התהליך מתקיימת שיחת משב בין מרכז ההוראה לראש המחלקה שלו.

פתיחת מרכזי לימוד חדשים

השנה פתחנו מרכזי לימוד חדשים בקצרין (בהפעלה של המכללה למינהל בצפון) ובמכון הרטמן בירושלים.

הרחבת הנגישות לדוברי ערבית

במהלך השנה האחרונה הוצאנו אל הפועל כמה מהמלצותיה של ועדת דותן לבדיקת טיפול האו"פ בסטודנטים ערבים. עיקר המאמץ מושקע בתרגומם של קורסים לשפה הערבית, ולצדו נקטנו כמה צעדים להקלת הנגישות בתחום ההוראה: התחלנו לתרגם לערבית שאלוני בחינות בקורסים המאפשרים להגיש מטלות ו/או בחינות בשפה זו, והסטודנטים במרכזי הלימוד במגזר הערבי כבר מקבלים את שאלון הבחינה בערבית. לדוברי ערבית הוצעה לראשונה סדנה "עברית כשפה שנייה", שהלימודים בה ממומנים במלגות. כמו כן התקיימו השנה לראשונה ימי עיון למנחים המלמדים במגזר הערבי, כדי

מיזם התח"ל: בשלושה קורסים עתירי סטודנטים חדשים, שהתמדה בהם נמוכה יחסית ("מבוא למיקרו כלכלה", "מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א", "מבוא לפסיכולוגיה"), נמשך מיזם התח"ל, שבו סטודנטים ותיקים מצטיינים, שנבחרו בקפידה והוכשרו לתפקידם זה, חונכים סטודנטים חדשים. החונכות מתמקדת בתהליך החיברות לאוניברסיטה הפתוחה ובסיוע בלימודים. ממצאי ההערכה המלווה את המיזם מלמדים על מגמת הצלחה של הסטודנטים המקבלים חניכה וכן על שביעות רצון גבוהה מאוד בקרב החניכים (השנה עמד מספרם על 224) והחונכים (80).

כישורי למידה

בעקבות ההמלצות להגביר את הפעולות לשיפור כישורי הלמידה של הסטודנטים כחלק מן הכלים הנדרשים להם לשם התמדה בלימודים, נוסף עוד נדבך של הכשרת חובה למנחים חדשים במיומנויות למידה, פותחו סדנאות הדרכה לסטודנטים והוצעו מגוון סדנאות למנחים ותיקים.

כתיבת עבודה סמינריונית – סדנאות צמודות קורס

סטודנטים רבים, בעיקר במדעי החברה, נעצרים על סף סיום התואר, כאשר חסרה להם רק עבודה סמינריונית אחת. גובש מודל שמטרתו לסייע לסטודנטים בהכנת עבודה סמינריונית, ובכך לסיים את לימודיהם. החל מתשס"ט יוצעו לסטודנטים סדנאות צמודות-קורס לכתיבת עבודה סמינריונית, וההשתתפות במפגשי הסדנה תהיה חובה. לכל סדנה יהיה "נושא-על" שממנו יבחרו הסטודנטים נושאים לעבודה. את הסדנאות ינחו מרכזי הוראה בעלי תואר שלישי או מדריכים מן החוג בעלי תואר שלישי. הסטודנטים יתחייבו לסיים את העבודה במהלך הסמסטר.

אנגלית

בניסוחי-חלץ נבדקו שתי דרכי פנייה לסטודנטים כדי לעודד אותם להירשם בזמן למבחן סיווג באנגלית: פנייה באמצעות מכתב ופנייה טלפונית אישית של מנחות המחלקה לאנגלית. הממצאים מלמדים שאין בעיה של מידע בנושא ואין צורך בהמשך הניסוי.

החזרת סטודנטים שהפסיקו את לימודיהם

זה כמה שנים נבדקות שתי דרכי פנייה לסטודנטים שהפסיקו את לימודיהם, וזאת במטרה להחזירם למעגל הלימודים: פנייה אישית של יועצות אקדמיות או פנייה בכתב, לעומת קבוצת ביקורת שאליה לא פנו כלל. תוצאות ראשוניות מלמדות כי פנייה אישית יעילה יותר ממכתב בהחזרתם של סטודנטים אלה. הוחלט להמשיך בניסוי ולהתמקד בסטודנטים העומדים לסיים את לימודיהם לתואר.

שיכירו את נקודות החוזק והקושי של הסטודנטים במגזר זה ויוכלו לשפר את יכולות הלמידה של הסטודנטים שלהם.

מיזם "צעד ראשון": שמונה סטודנטים ותיקים חנכו השנה במיזם זה אחד-עשר סטודנטים חדשים במגוון קורסים.

הרחבת הנגישות לתלמידי חו"ל

כדי להקל על סטודנטים שלנו הלומדים בחו"ל הרחבנו עבורם את השימוש בטכנולוגיות הוראה: בקורסים מסוימים נפתחו קבוצות הנחיה לתלמידי חו"ל בלבד באינטרוויז, שהיא מערכת הוראה סינכרונית מבוססת-אינטרנט. נוסף על כך, אנו מצרפים לאחרונה דרך קבע את תלמידי חו"ל לקבוצות של אופק או של ועידת חוזי (video conference), וכך הם יכולים לצפות בשידורים במחשב האישי שלהם.

הגברת דפוסי ההתמדה בלימודים

נמשך המהלך המערכתי להגברת ההתמדה בלימודים של הסטודנטים באוניברסיטה הפתוחה: השנה פעלו שבעה צוותי משימה ובוצעו שלושה מיזמי-חלץ (פיילוטים). כמו כן התקיים יום עיון בהשתתפות כ-150 מעובדי האו"פ – מהסגל הבכיר, מסגל ההוראה האקדמי ומהמינהל – ונידונו בו ההמלצות של כמה מקבוצות המשימה והדוח של הוועדה לבדיקת ההוראה. צוותי המשימה ומיזמי-החלץ עסקו בנושאים שאותרו כמשמעותיים להגברת ההתמדה. כמה מהן כבר יושמו.

המלצות צוותי המשימה

לקראת ההרשמה

הרשמה שנתית: כדי לסייע לסטודנט לתכנן את רצף הלמידה שלו בלא החלטות חדשות מדי סמסטר, הומלץ לפתוח מסלול הרשמה נוסף, שנתי.

ייעוץ אקדמי: הומלץ להרחיב את פעולות הייעוץ ולמקצע את תהליכי הייעוץ האקדמי, בעיקר במחלקות האקדמיות, באמצעות מתן הכשרה ליועצים. זאת, כדי לסייע לסטודנטים בבחירת מסלול למידה ולהגדיל את מספר הסטודנטים הפונים לייעוץ.

סטודנטים חדשים

הומלץ להכשיר מנחים בקורסים עתירי סטודנטים חדשים כדי שהאחרונים יזכו בתשומת לב מיוחדת. המלצה זו תיושם כבר בסמסטר שתוי תשס"ט. כמו כן יקודמו פעולות שונות להקלת תהליך החיברות של הסטודנטים החדשים לאוניברסיטה הפתוחה.

פיתוח ועדכון של מארז הקורסים

הגדרת דגמי קורסים: הוגדרו שבעה דגמים עיקריים לפיתוח קורסים, כולל דגמים משלבי-טכנולוגיה, וכן גובשו קווים מנחים לגודלם היחסי של קורסים בהיקפים שונים. הומלץ לכתוב חוברת הדרכה לכותבי חומרי הלימוד עבור כל אחד מהדגמים, כדי לסייע להם.

צוותי קורסים: הומלץ לחזור למתכונת של "צוות קורס" מעדכן ומעורב בתהליך ההוראה.

עומס מטלות

נבדקה שאלת עומס המטלות, אולם על סמך הנתונים וממצאי מפגשים עם מרכזי ההוראה וראשי המחלקות, לא נראה שיש בעיה גורפת בנושא זה. הוצעו דרכים לטיפול ולמעקב בסוגיות ייחודיות בקורסים ספציפיים, שעלו בתהליך הבדיקה.

פיתוח מודל הנחיה ייחודי

נעשה ניתוח מעמיק של שלושה קורסים עתירי סטודנטים חדשים שיש בהם שיעור נשירה גבוה והוצעו לכל אחד מהקורסים דרכים לשיפור, מותאמות לו.

הדרכת צוותי הוראה

בתשס"ח הורחבו פעולות ההדרכה לצוותי ההוראה – חברי סגל ההוראה האקדמי והמנחים. חובת ההשתתפות בהדרכה חלה רק על מנחים חדשים ומרכזים חדשים, אבל מדי סמסטר מוצעות תוכניות הדרכה גם למנחים ותיקים ולמרכזי הוראה ותיקים. תוכניות ההדרכה מבוססות על איתור צרכים בקרב סגלי ההוראה והן מכוונות לנושאים הקשורים ליעדים האסטרטגיים של האו"פ בתחומי ההוראה והלמידה. השנה השתתפו בהדרכות כ־200 מנחים חדשים, כ־200 מנחים ותיקים וכ־50 מרכזי הוראה ותיקים וחדשים. התקיימו מרכזי הערכה לגיוס מנחים חדשים, וכן כנסים קורסיים וכנסים מחלקתיים גדולים ותדרוכים לראשי מחלקות חדשים ולחברי סגל אקדמי חדשים. בין היתר, היו ההדרכות האלה:

נושאים חדשים בהדרכת מנחים: שילוב מיומנויות למידה בהנחיה, הנחיה בכיתה הטרוגנית, הנחיה במגזר דוברי הערבית, שימוש יעיל בקול, שימוש אפקטיבי במצגות, ניהול דיון, התמודדות עם שחיקה, בדיקת מטלות מקוונת, ועוד.

נושאים חדשים בהדרכת מרכזי הוראה: כתיבת מבחנים ומטלות ובדיקתם (דגש על פריטים סגורים, שאלות פתוחות, מפת מבחן ועוד), גיוס מנחים חדשים, ביצוע ריאיון ומרכז הערכה, טיפוח מוטיבציה בקרב הסטודנטים, שימוש בכלים טכנולוגיים בלמידה ובהוראה, ועוד.

"קבוצת עמיתים" של מנחים ותיקים: התקיימו ארבעה מפגשים של סדנאות העוסקות בסוגיות שמעלים המשתתפים וקשורות לשיפור ההנחיה.

פיתוח מיומנויות ניהול הנדרשות לריכוז ההוראה לחברי סגל ההוראה האקדמי: התקיימו שמונה מפגשים של סדנאות העוסקות בתפקיד מרכז ההוראה ובמיומנויות הניהול הנדרשות לכך.

ייעוץ אקדמי

טיפול במתעניינים

במהלך תקופות ההרשמה התקיימו ברחבי הארץ מפגשי מידע, המבהירים את מהותה של שיטת הלימוד באוניברסיטה הפתוחה. בסיום המפגש מוזמנים המשתתפים לקבוע פגישות ייעוץ אישי לצורך קבלת סיוע בבחירתם של מסלול לימודים ושל קורסים ראשונים.

עדכון היועצים

בככל שנה נערכו מפגשי עדכון ליועצים, חלקם באמצעות ועידת חוזי. כמו כן התקיימו מפגשים בינם לבין אנשי הסגל הבכיר וסגל ההוראה מתחומי התקשורת, המזרח התיכון, מדע המדינה, כלכלה, ניהול, פסיכולוגיה, וכן בינם לבין חברי הוועדה להכרה בלימודים קודמים והוועדה לאישור תוכניות לימודים.

הדרכה בלמידה

פיתוח כישורי למידה

לסטודנטים חדשים ולכלל הסטודנטים באוניברסיטה הפתוחה מוצעת הדרכה בלמידה המתמקדת בפיתוח כישורי למידה ובשיפורם. לקראת שלב כתיבת העבודות הסמינריוניות מוצעות סדנאות הדרכה לכתיבת עבודות. כ־3,500 סטודנטים משתתפים מדי סמסטר בסדנאות ובהדרכה פרטנית המוצעת בכל מרכזי הלימוד ברחבי הארץ.

פיתוח מיומנויות למידה תחומיות

בעקבות המלצות צוותי המשימה בנושא ההתמדה בלימודים, פותחו תוכניות הדרכה תחומיות. נוסף על הסדנאות לפיתוח מיומנויות למידה בקורסים "מבוא למיקרו כלכלה", "מבוא לפסיכולוגיה", ו"ביולוגיה כללית א" גובשה השנה סדנה ייעודית לפיתוח כישורי למידה המותאמת למיומנויות הנדרשות בקורס "תקשורת המונים". הסדנה היא נדבך ראשון בתוכנית כוללת שמטרתה לשפר את כישורי הלמידה והחשיבה של הסטודנטים לתקשורת.

הם סטודנטים עם לקויות למידה. 1,130 סטודנטים סיימו בציון משוקלל 90-94, ובזכות הישג זה נכללו ברשימת מצטייני דיקן הלימודים. כ־20 אחוזים מקרב המצטיינים היו בעבר מצטייני הנשיא וכ־29 אחוזים היו בעבר מצטייני דיקן הלימודים.

מקרב 505 סטודנטים אקדמיים שהיו תלמידי תיכון בתשס"ז, 24 היו מצטייני נשיא ו־25 מצטייני דיקן הלימודים. מקרב 527 הסטודנטים הממשיכים, שהתחילו את לימודיהם באוניברסיטה הפתוחה בעודם תלמידי תיכון, 22 היו מצטייני נשיא ו־35 היו מצטייני דיקן.

לימודים אקדמיים בשפה הרוסית

גם השנה למדו בתוכנית האקדמית של האו"פ ברחבי חבר המדינות העצמאיות כ־7,000 סטודנטים וסטודנטיות. קורס חדש הוצע להוראה בשפה הרוסית: "אתיפיה – נצרות, אסלאם, יהדות". 7 סטודנטים סיימו השנה את לימודיהם לתואר, והיו לבוגרים הראשונים בפרייקט זה.

לראשונה נלמדו קורסים שלנו בשפה הרוסית גם בארץ. נרשמו 81 סטודנטים, וחלות עליהם כל הדרישות הרגילות לתואר של האוניברסיטה הפתוחה.

השנה התרחב שיתוף הפעולה של האו"פ עם אוניברסיטאות נוספות ברוסיה ונחתמו חוזים עם האוניברסיטה ע"ש הרצן בסנט־פטרסבורג, עם האוניברסיטה הממלכתית של ניז'ני נובגורוד, עם האוניברסיטה הממלכתית של קזן ועם שתי אוניברסיטאות בעיר יקטרינבורג שבאורל. שיתוף הפעולה מתבטא, בין היתר, בפרסומים אקדמיים של חברי סגל האו"פ יחד עם חברי סגל באוניברסיטאות השותפות וכן בהוראת קורסי או"פ נבחרים בשפה הרוסית לסטודנטים של אותן אוניברסיטאות.

שיפורים בספרייה

השנה הועשר אוסף הספרים בספריית האו"פ ונקלטו 15,000 ספרים מתרומות (לפני מיין וקטלוג). בין היתר נתרמו אוסף יעל אולניק, בתחום הארכיאולוגיה של ארץ־ישראל; אוסף רות ואלכסנדר רענן, בתחום תולדות היישוב; אוסף פרופ' צבי בטשא, בתחום מדעי המדינה; אוסף מורי רדר, בתחום ההיסטוריה, בעיקר של מלחמת העולם השנייה ושל הודו.

ספריית האוניברסיטה הפתוחה ייסדה אוספים מיוחדים של ספרי האו"פ, של האוניברסיטה הפתוחה באנגליה, של תיזות ודיסרטציות, של דוחות ועוד. בתחום המחשוב שודרג קטלוג הספרייה לגרסה 18 של אל"ף ושוכלל השירות הממוחשב

אשנב לאקדמיה – קורס קדם־אקדמי לתלמידי כיתה ט

הקורס הקדם־אקדמי פותח צוהר לעולם האקדמי. בשנים עשר מפגשי הקורס נחשפים הלומדים – תלמידים מצטיינים בכיתה ט – למדעי החברה, למדעי הרוח ולמדעים המדויקים, ומפתחים כישורי למידה אקדמיים. בתשס"ח הופעלו קבוצות תלמידים בשמונה בתי ספר באשדוד וקבוצה בבית ספר בראשון־לציון.

הדרכה בלמידה לסטודנטים עם לקויות למידה

552 סטודנטים השתתפו השנה במפגשי תגבור בקבוצות קטנות (6-8 סטודנטים) וקיבלו הדרכה בלמידה. מפגשי תגבור מתקיימים בסמוך למפגשי ההנחיה בעשרים קורסים אקדמיים. 205 סטודנטים לקויי־למידה קיבלו הדרכה פרטנית בלמידה במרכזי הלימוד ברחבי הארץ ותשעים סטודנטים קיבלו הדרכה בלמידה לקראת מבחן הפטור באנגלית.

התאמות בלימודים ובבחינות לסטודנטים עם צרכים מיוחדים

בתשס"ח למדו באוניברסיטה הפתוחה 206 סטודנטים עם צרכים מיוחדים: 28 חרשים וכבדי שמיעה, 54 עיוורים וכבדי ראייה, 53 עם לקויות מוטוריות ו־71 עם מחלות כרוניות שונות. סטודנטים אלה קיבלו התאמות בלימודים ותנאי בחינה מיוחדים, כמתבקש ממגבלותיהם.

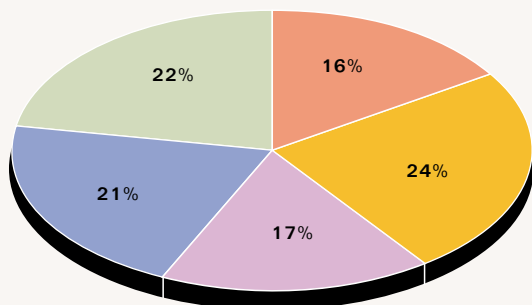
מל"ל – מרכז לאבחון לקויות למידה

בחורף תשס"ח החל לפעול בקריית האוניברסיטה ברעננה מרכז לאבחון לקויות למידה (מל"ל), המיועד לערוך אבחונים לצעירים הלומדים – או מתעתדים ללמוד – באחד ממוסדות ההשכלה הגבוהה בארץ. מטרת האבחון היא קביעת זכאות להתאמת תנאי בחינה בבחינות האקדמיות ובבחינה הפסיכומטרית וגיבוש המלצות לסיוע בלימודים. האבחון מבוסס על מערכת של מבחנים ושאלונים שפיתח "המרכז הארצי לבחינות ולהערכה", והוא מתבצע בשלמותו באמצעות מחשב. עם סיום האבחון מקבל המאובחן דוח שהכינו מאבחנות מקצועיות מצוות המרכז.

סטודנטים מצטיינים

290 סטודנטים (27 מהם לומדים לתואר שני) סיימו את שנת הלימודים תשס"ז בציון משוקלל 95 ומעלה, ובזכות הישג זה נכללו השנה ברשימת מצטייני הנשיא. כ־5 אחוזים מקרבם

סטודנטים לתואר ראשון, לפי מספר נקודות זכות שצברו (כולל הכרה בלימודים קודמים)*

73 ומעלה 24% 17-1 17% 36-18 21% 72-37 22% 0 16%

* לשם קבלת תואר ראשון נדרשות לפחות 108 נקודות זכות.

לקוראים (מערכת SMS לשליחת הודעות להחזרת ספרים לסטודנטים ולסגל; אוטומציה של עדכון כרטיסי קורא ושל משלוח מכתבים לסטודנטים בדואר אלקטרוני).

שיפורים במערכת שאילת"א

השירות לסטודנטים באמצעות המערכת הממוחשבת שאילת"א המשיך להשתכלל: סטודנטים שאינם עומדים בתנאי הקבלה של קורס מסוים, או שקבלתם מותנית, מקבלים מעתה הודעה במערכת, ובה פירוט תנאי הקבלה החסרים להם; נוספה האפשרות להירשם לקורס באמצעות שובר מלגה; נערך ניסוי בשיתוף שלושה מוסדות הגובים דמי מכללה, ובו אנו מאפשרים לסטודנטים הלומדים במוסדות אלה להירשם באמצעות מערכת שאילת"א; עבור הנרשמים לקורסים "יישומי המחשב" הוכן שאלון אלקטרוני לבחינת רמת הידע בנושאים הקשורים להכרת המחשב ויישומים שונים; נשלחת לסטודנטים המלצה בדוא"ל לתכנן תוכנית לימודים לתואר ולאישורה, ולצדה מובא פירוט של מצב הלימודים.

נתונים על הרשמות

במונח "הרשמה" הכוונה לסטודנט פעיל בקורס אקדמי אחד. לפיכך, אם סטודנט נרשם לשני קורסים, הדבר ייחשב לשתי הרשמות. בתשס"ח היו 123,692 הרשמות לקורסים בלימודים לקראת תואר ראשון (לעומת 116,170 בשנה שקדמה לה). מספר ההרשמות לתואר שני (כולל לימודי השלמה) היה 8,917 (לעומת 8,782 בתשס"ז).

התפלגות ההרשמות לקורסים לתואר ראשון לפי מחלקה אקדמית

מחלקה אקדמית	מספר הרשמות	אחוז מכלל ההרשמות
המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ומדעי היהדות	5,972	4.8
המחלקה לספרות, לשון ולאמנויות	5,414	4.4
המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה	31,848	25.7
המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת	19,147	15.5
המחלקה לניהול ולכלכלה	40,085	32.4
המחלקה למדעי הטבע והחיים	3,528	2.8
החטיבה למתמטיקה	7,495	6.1
החטיבה למדעי המחשב	7,398	6.0
היחידה לאנגלית*	2,805	2.3
סה"כ	123,692	100.0

* נתונים מתייחסים להרשמות בקורסים ברמה A (הרמה האקדמית) בלבד. ברמות המכינות היו 4,688 הרשמות.

התפרוסת המרחבית של הרשמות וקבוצות בקורסים אקדמיים ובקורסי אנגלית – הבנת הנקרא*

מספר קבוצות	מספר הרשמות	מרחב
712	15,704	צפון
468	11,009	שרון
3,003	75,567	מרכז
426	10,005	ירושלים
418	8,722	שפלה
253	5,374	דרום
-	10,964	הנחיה מיוחדת**
5,280	137,345	סה"כ

* כולל 50 הרשמות בלימודי תעודה ובלמודי תעודת הוראה.
** בין היתר: תלמידי חו"ל, הוראה מתוקשבת ואסירים.

התפלגות ההרשמות לקורסים לתואר שני לפי תחום (כולל השלמות)

תחום תואר	מספר הרשמות	אחוז
מדעי המחשב	399	4.5
לימודי דמוקרטיה בין-תחומיים	539	6.0
המחשבה הביולוגית	187	2.1
מינהל עסקים	6,908	77.5
חינוך במגמות "טכנולוגיות למידה" ו"מערכות למידה"	884	9.9
סה"כ	8,917	100.0

התפלגות הקורסים, הקבוצות, ההרשמות והסטודנטים במרכזי הלימוד שמנהלת האו"פ

שם מרכז לימוד	מספר קורסים	מספר קבוצות	מספר הרשמות	מספר סטודנטים
טבריה	23	26	344	185
קרית-חיים	32	40	955	568
עפולה	17	19	356	219
נצרת	42	52	882	377
כרמיאל	32	35	570	293
חיפה – בית בירם	180	350	8,143	3,520
ואדי-ערה – גבעת-חביבה	53	80	1,421	599
ירושלים – מל"י בגן הטכנולוגי*	184	442	10,014	4,046
תל-אביב – רמת-אביב	279	834	20,511	11,580
באר-שבע – בית יציב**	153	247	4,984	1,933
אילת	17	17	238	121

* כולל 94 הרשמות לקבוצות במרכז הלימוד במעלה אדומים.
** כולל 16 הרשמות לקבוצות במרכז הלימוד במצפה רמון.